

Handläggare
Ann-Katrin Averstedt
Telefon: 08-508 33 629**Till**
Utbildningsnämnden
2019-02-21

Rätt till utbildning i förskoleklass för barn till beskickningsmedlemmar från tredjeland

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2019/205

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Lee Orberson
Grundskoledirektör

Sammanfattning

En promemoria har utarbetats inom Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet). I promemorian som har skickats på remiss lämnas förslag till ändringar i skollagen (2010:800) som innebär att barn till bland annat beskickningsmedlemmar från länder utanför EU, ESS (Europiska ekonomiska samarbetsområdet) och Schweiz ska få rätt till avgiftsfri utbildning i förskoleklass. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2020.

Förskoleklassens innehåll och pedagogiska uppdrag stärktes under 2016 genom ändringar i LGR 11 (läroplan för grundskolan). Med reformen fick förskoleklassen för första gången särskilda avsnitt i läroplanerna. Förskoleklassen blev en obligatorisk skolform från och med höstterminen 2018. När riksdagen beslutade om obligatorisk skolstart vid sex års ålder ändrades inte i skollagen om rätten till att avgiftsfri utbildning även skulle omfatta barn till beskickningsmedlemmar från tredje land. Med nuvarande skrivning i lagen har barn till beskickningsmedlemmar med flera inte skolplikt men rätt till utbildning

Förvaltningen är positiv till att barn till beskickningsmedlemmar från tredje land får samma rättigheter som andra barn i Sverige till avgiftsfri undervisning från och med sex års ålder.

Bakgrund

En promemoria har utarbetats inom Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet). I promemorian som har skickats på remiss lämnas förslag till ändringar i skollagen (2010:800) som innebär att barn till beskickningsmedlemmar med flera från länder utanför EU, ESS (Europiska ekonomiska samarbetsområdet) och Schweiz ska få rätt till avgiftsfri utbildning i förskoleklass. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2020.

Förskoleklassens innehåll och pedagogiska uppdrag stärktes under 2016 genom ändringar i LGR 11 (läroplan för grundskolan). Med reformen fick förskoleklassen för första gången särskilda avsnitt i läroplanerna. Avsnitten förtydligar om hur undervisningen i förskoleklassen ska ge eleverna förutsättningar att utvecklas för att nå kunskapskraven som senare kommer att ställas i den efterföljande grundskolan eller motsvarande skolform.

Förskoleklassen blev en obligatorisk skolform från och med höstterminen 2018. När riksdagen beslutade om obligatorisk skolstart vid sex års ålder ändrades inte i skollagen att rätten till avgiftsfri utbildning även skulle omfatta barn till beskickningsmedlemmar från tredje land. Grundskoleutredningen föreslog i betänkandet Mer tid för kunskap - förskoleklass, förlängd skolplikt och lovskola (SOU 2015:81) ingen utvidgning i rätten till utbildning i förskoleklass för denna grupp och lämnade därför inget sådant underlag. Med nuvarande skrivning i lagen har barn till beskickningsmedlemmar med flera inte skolplikt men rätt till utbildning.

Den föreslagna lagändringen berör för närvarande i genomsnitt 19 sexåringar årligen. Genom lagändringen får dessa barn därmed ta del av den utbildning som ska stimulera deras utveckling och lärande och förbereda dem för fortsatt utbildning.

Förslaget innebär ett utvidgat åliggande för kommunerna, vilket innebär att den kommunala finansieringsprincipen är tillämplig. Eftersom endast ett fåtal kommuner berörs av regleringen utgår kompensation i form av riktat statsbidrag. Förslagets ekonomiska konsekvenser för kommunerna kompenseras av statsbidraget som kommer att betalas ut för de elever som lagändringen avser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig positiv till att barn till beskickningsmedlemmar med flera ska ha rätt till avgiftsfri utbildning i förskoleklass. Förskoleklassens uppdrag som också är inledningen på en tioårig grundskola och har fått förtydligande uppdrag i LGR 11 (läroplan för grundskolan) stärker också behovet av att alla barn får samma rättigheter till undervisning från sex års ålder. Eftersom förskoleklassen blivit en obligatorisk skolform som tydligare knyter an pedagogiskt till den efterföljande grundskolan, finns det starka skäl till för att ge den aktuella gruppen barn rätt till förskoleklass.

Skolverket har tagit fram ett kartläggningsmaterial; Hitta språket och Hitta matematiken som blir obligatoriskt att använda från och med 1 juli 2019. Materialet utgör ett stöd för att kartlägga elevers kunskaper i matematikens tänkande och språklig medvetenhet i förskoleklass. Med hjälp av materialet kan skolan tidigt identifiera elever som visar en indikation på att inte nå de kunskapskrav som ska uppnås i årskurs 1 och 3 i grundskolan eller i årskurs 4 i specialskolan. Kartläggningsmaterialet underlättar även för skolan att få syn på elever som är behov av extra anpassningar, särskilt stöd eller särskilda utmaningar. Genom att ge rätt till undervisning för den här gruppen barn kan även de i ett tidigt skede ges likvärdiga förutsättningar att nå kunskapskraven.

FN:s barnkonvention som kommer att bli svensk lag (prop.2017/18:186) från och med 1 januari 2020, där en av grundprinciperna är barnets rätt till utbildning, en rättighet som har nära samband med barnets rätt till utbildning, stödjer även lagförslaget.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Beslutet föreslås bli omedelbart justerat med anledning av remissens svarstid.

Bilaga

Remissen Rätt till utbildning i förskoleklass för barn till beskickningsmedlemmar från tredje land, KS2019/205.